USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **P. V. Ch.,** zast. JUDr. Irenou Slavíkovou, advokátkou se sídlem Wenzigova 1871/5, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2020, č. j. OAM-44/LE-BA02-HA13-2019, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 12. 2021, č. j. 1 Az 36/2020-42,

takto:

I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2020, č. j. OAM-44/LE-BA02-HA13-2019, kterým žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a současně dalším výrokem vyslovil, že doplňkovou ochranu pro existenci důvodů podle § 15a zákona o azylu nelze udělit.

[2] Městský soud v Praze v záhlaví uvedeným rozsudkem č. j. 1 Az 36/2020–42 (dále jen „napadený rozsudek“) žalobu proti napadenému rozhodnutí zamítl. Neshledal totiž, že by byly v případě žalobce splněny podmínky pro přiznání mezinárodní či doplňkové ochrany.

II. Shrnutí kasační stížnosti žalobce a vyjádření žalovaného

[3] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, ve které jej navrhl zrušit z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

[4] Stěžovatel zopakoval, že za azylové důvody považuje svá vyjádření na sociálních sítích, která však z důvodu odstupu času již nemůže doložit. Dále uvedl, že mu měl být udělen alespoň humanitární azyl, neboť prokázal, že by mu v případě návratu do V. hrozil za drogovou trestnou činnost, ze které byl usvědčen, trest smrti. Dále uvedl, že s ohledem na jeho osobní situaci a zdravotní stav měla být zohledněna i pandemická krize způsobená nemocí Covid-19.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popřel oprávněnost stěžovatelových námitek, protože neprokazují žádné porušení zákona z jeho strany. Považuje žádost o udělení mezinárodní ochrany za účelovou a podanou s cílem legalizovat si další pobyt na našem území. Stěžovatel podle něj nesplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. V rozsudku městského soudu neshledal žádné pochybení a navrhl kasační stížnost zamítnout.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[7] Vzhledem k tomu, že se v projednávané věci jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany, zabýval se Nejvyšší správní soud v souladu s § 104a s. ř. s. otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem *„přesah vlastních zájmů stěžovatele“*. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo nebyly plně vyřešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[8] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení městského soudu, které by mohlo mít dopad do stěžovatelova hmotněprávního postavení.

[9] Podle stěžovatele městský soud bagatelizoval jeho situaci vzhledem k poměrům ve V. Ve svých podáních však po celou dobu tvrdil pouze obecné skutečnosti o problematické situaci ve V. bez konkrétních spojitostí se svojí osobou. Nejvyšší správní soud se obecným odkazováním na situaci ve V. zabýval například ve svém rozsudku ze dne 28. 7. 2006, č. j. 4 Azs 4/2006-44, ve kterém uvedl, že *„obecná nespokojenost s poměry ve Vietnamu nejsou důvody podřaditelné ust. § 12 zákona o azylu“*. Obdobně se k obecným tvrzením žadatele o azyl ohledně politických poměrů v zemi jeho původu Nejvyšší správní soud vyjádřil i ve svém rozsudku ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005-54, a sice že

„za důvod udělení azylu (§ 12 zákona o azylu) nelze považovat toliko obecné tvrzení o nebezpečí, které žadateli v zemi původu hrozí, bez ověřitelných údajů o tom, že takové nebezpečí skutečně existuje, a za situace, kdy se žadatel se svými tvrzenými problémy ani neobrátil na orgány země původu“ Obdobně v rozsudku ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003-43, rozhodl, že *„žalobce nebyl nikdy nositelem žádného politického přesvědčení ani členem politické organizace, politicky se neangažoval, subjektivní pocit nespokojenosti se stáním režimem, byť reálně podložený hospodářskou situací, nezakládá sám o sobě strach z pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu a tento pocit není také ještě politickým přesvědčením, a pokud uváděl žalobce ve správním řízení, že politický režim v jeho domovském státě mu neumožnil politický rozvoj, nelze v žádném případě z takového prohlášení dovodit, že důvody žalobcovy byly politického charakteru.“*

[10] Stěžovatel ani v kasační stížnosti neuvedl žádné konkrétní potíže, které by měl v souvislosti se svým tvrzeným prezentováním politických názorů na sociální síti Facebook, ostatně ani neuvedl a nedoložil, co tam konkrétně uvedl.

[11] K podmínkám pro udělení humanitárního azylu pak Nejvyšší správní soud judikoval již dostatečně, základy byly položeny v rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004–55, od něhož se žalovaný ani městský soud nijak neodchýlili.

[12] K námitce nezohlednění zdravotního a osobního stavu a hrozby dodatečného trestu za drogovou trestnou činnosti při hodnocení možnosti udělení humanitárního azylu Nejvyšší správní soud ve shodě s městským soudem odkazuje na právní názor vyjádřený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2003, č. j. 3 Azs 23/2003–61, podle něhož *„žadatel o azyl musí uvést skutečnosti a důvody, pro které o azyl žádá, již ve správním řízení. Pokud nežádá o udělení humanitárního azylu v řízení před správním orgánem, resp. neuvede důvody hodné zvláštního zřetele, které by mohl vzít správní orgán v úvahu při rozhodování o udělení humanitárního azylu podle ustanovení § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, nemůže k jejich případnému uplatnění až v žalobě či v kasační stížnosti soud přihlížet*.“ Příležitost ke správnímu uvážení musí mít správní orgán; soud jej v tomto ohledu nemůže nahradit. Lékařskou zprávu, stejně jako důkazy k hrozbě dodatečného trestu předložil stěžovatel až v řízení před městským soudem. Nemohlo k nim proto být přihlédnuto. Pokud by stěžovatel mínil, že jím tvrzené důvody splňují podmínky pro podání přípustné opakované žádosti o azyl ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o azylu, je na něm, aby takovou žádost podal.

[13] Nutnost zohlednit pandemickou krizi namítl stěžovatel až v řízení před městským soudem. Otázka, zda pandemie onemocnění Covid-19 může představovat novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, byla již posuzována v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 7. 2021, č. j. 4 Azs 141/2021-49. Nejvyšší správní soud zde stanovil, že pandemie není svojí povahou novou skutečností, která by mohla ovlivnit posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany, neboť se netýká specificky státu žalobcova původu, ale zahrnuje všechny státy světa, včetně České republiky. Pandemie samotná pak nespadá pod žádný z důvodů uvedených v § 12 a § 14a zákona o azylu. Individuální situace stěžovatele na tomto obecném hodnocení jevu nemůže nic změnit, není ostatně zřejmé, jaký zásadní přesah vlastních zájmů stěžovatele by věcné posouzení jeho kasační stížnosti mělo mít.

[14] Ze skutkového stavu je zjevné, že důvodem, pro který stěžovatel požádal o mezinárodní ochranu, je snaha o legalizaci pobytu na území České republiky. O mezinárodní ochranu totiž požádal, až v době, kdy mu reálně hrozila povinnost vycestovat. Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 26. 9. 2006, č. j. 4 Azs 442/2005-43, vyslovil, že „*institut azylu slouží lidem, kteří jsou v zemi původu pronásledováni ze zákonem stanovených důvodů (§ 12 zákona o azylu), a obecně není prostředkem pro řešení jakýchkoli problémů (ekonomických, osobních, rodinných) v zemi původu. Udělení azylu lze aplikovat pouze v omezeném počtu případů ve smyslu zákonem stanovených podmínek. Legalizace pobytu se záměrem vyhnout se případným nepříznivým důsledkům nezákonného pobytu na území ČR není v žádném případě důvodem pro mezinárodní ochranu formou azylu.*“ K obdobným závěrům dospěl také v rozhodnutích ze dne 19. 10. 2006, č. j. 7 Azs 234/2005–48; ze dne 12. 10. 2006, č. j. 6 Azs 297/2005–53; nebo ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004–69.

[15] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud neshledal žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl.

[16] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1, větou první, s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020–33, část III. 4.). Stěžovatel v řízení o kasační stížnosti úspěch neměl, proto nemá právo na jejich náhradu. Procesně úspěšnému žalovanému pak žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly, proto nebylo důvodu mu jejich náhradu přiznávat.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. února 2023

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu